

Snøhetta + DIALOG

Bibliotheek op maat

De bibliotheken die in 2018 gebouwd zijn, zijn een mooi voorbeeld van de architecturale ambities voor dit soort gebouwen. Vaak worden die mogelijk gemaakt door grote investeringen, zoals voor de nieuwe nationale bibliotheek van Qatar, die in april de deuren opende, of, maar dan op een andere schaal, de universiteitsbibliotheek Edgar Morin, die in maart werd ingehuldigd door de filosoof zelf.

‘Een technologisch vooruitstrevende openbare ruimte voor onderzoek, innovatie en samenwerking’, daar moest de nieuwe centrale bibliotheek van Calgary (Canada) aan voldoen. De ontwerpwedstrijd voor het project werd gewonnen door het architectenbureau Snøhetta + DIALOG. De stad Calgary is in juli 2013 zwaar overstroomd: de hele stad stond onder water en de bibliotheek, en dus ook de verzamelingen boeken, liep ernstige schade op.

De nieuwe bibliotheek beslaat 22.000 m², verdeeld over vijf verdiepingen, en telt maar liefst 7000 meter rekken voor het archief en voor boeken en diverse media. De gevel met glazen geometrische vormen trekt meteen de aandacht. Voor de vorm van het gebouw haalden de architecten inspiratie bij het omliggende landschap en de natuur. In het centrale gedeelte is een groot volume gecreëerd, waardoor een overdekt plein ontstaat. Dat vormt de ingang van de bibliotheek en is een rechtstreekse voetgangersverbinding tussen de nieuwe site en de omgeving.

Een ruimte om te kuieren, af te spreken en te netwerken, allemaal functies die bij het leren horen. Om mensen te stimuleren hier binnen te stappen, zijn de meeste openbare zones van de bibliotheek afgewerkt met transparante

glazen wanden en ingericht op de benedenverdieping. De leeszalen daarentegen, waar het stil en rustig moet zijn, liggen op de hogere verdiepingen. De inkomhal is heel ruim, geniet van voldoende natuurlijk licht en is ingericht met loopbruggetjes en houten trappen naar de bovenverdiepingen van de bibliotheek.

Snøhetta, genoemd naar de ‘godenberg’ in het midden van Noorwegen, werkt in de kantoren in Oslo, Stockholm, New York, San Francisco, Parijs, Innsbruck en Adelaide op dit ogenblik aan een vijftigtal projecten. Het kantoor is bijlange niet meer dat dat in 1989 tot ieders grote verrassing zijn eerste wedstrijd won: de nieuwe bibliotheek van Alexandrië. Intussen werken er 200 mensen – architecten, maar ook designers, ingenieurs, stedenbouwkundigen, sociologen en psychologen.

De twee oprichters, de Noor Kjetil Thorsen en de Amerikaan Craig Dykers, waren toen nog geen dertigers. Ze hadden zo weinig middelen, dat ze zich niet meer dan een kleine ruimte in een bejaardentehuis in Los Angeles konden veroorloven, waar ze de bewoners hielpen met het openmaken van hun blikjes. Met het Egyptische project in hun portfolio konden de twee vennoten nog datzelfde jaar een kantoor in Oslo openen.

Er volgden enkele opmerkelijke projecten: het 9/11 Memorial & Museum in New York, het bijgebouw van het MoMA in San Francisco, Lascaux IV in de Dordogne. Op dit ogenblik wordt er onder meer gewerkt aan het nieuwe gebouw van de krant Le Monde in Parijs, de bibliotheek van Calgary in Canada, de herinrichting van Times Square in New York en een onderwaterrestaurant aan de zuidkust van Noorwegen. Snøhetta tekende ook een van de nieuwe Noorse bankbiljetten.

Craig Dykers vergelijkt het uitwerken van een project met een ingewikkelde chirurgische ingreep. Omdat architectuur heel nauw samenhangt met de cultuur van een volk en zijn identiteit, moet er heel grondig onderzoek gebeuren voor de ‘scalpel in het stadsweefsel’ wordt gezet. ‘Voor ik aan het werk ga, kan ik uren en uren in een stad rondwandelen’, gaat hij verder. ‘Je leert zoveel door gewoon te kijken naar wat er zich afspeelt en door te praten met de mensen die je ontmoet. [...] Bij Snøhetta werken we samen met architecten uit de hele wereld. Op die manier begrijpen we de lokale context veel beter.’

